

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

2007 m. sausio 19 d.

Eina nuo 1988 m.

spalio 28 d.

Nr. 3 (737)

Sausio 13-osios įvykiai, prieš šešiolika metų nugalėjė nepasitikėjimą, nesantaiką ir baimę, vėl prisiminėti Lietuvos miestuose ir miesteliuose, dar kartą jaunajai kartai parodyta, kad Lietuvos laisvę apgynusieji yra tarp mūsų. Jie – mūsų tėvai, seneliai ir artimieji. Verta prisiminti ir tai, kad žmonės neatsitiktinai rinkosi Lietuvos sostinėje Vilniuje prie Televizijos bokšto, Spaudos rūmų bei Seimo siekdami išsaugoti ką tik atkurtos valstybės laisvę. Tomis lemtingomis dienomis valdžios vyrai vieni nebūtų pajęgę apginti šių laisvės įrankių. Visi laisvę mylantieji tada turėjo stoti išvien. Privalu tai daryti ir dabar. Mūsų tauta – žmonės turi būti ir yra tikras laisvės garantas.

Sausio 12-ąją, Laisvės gynėjų dienos išvakarėse, išklausyti šv. Mišių, aukotų dekano kunigo Rutkauskio, ir

Sveikinimo ir padėkos žodį Sausio 13-osios prisiminimų popietės svečiams taré LPKTS Pakruojo filialo pirmininkas Vidmantas Palujanskas

Autorės nuotrauka
pabūti kartu pakruojoje – anų lemtingų Lietuvai įvykių dalyvius ir miestelio bendruomenę pakvietė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos Pakruojo filialo bei Tė-

vynės sąjungos Pakruojo skyriaus narai. Pakruojo kultūros centre prie LPKTS Pakruojo filialo valdybos narės dailininkės Laimutės Veličkienės parengto memorialo

nulenkti galvas ir tylos minutę pastovėti prie keturiolikos žuvusiųjų atvaizdus eiliuotu žodžiu susirinkusiu paprašė kultūros centro direktorė, šventės vedėja Irena Kybartienė. Prisiminimus apie beginklių Lietuvos žmonių, stojuisių prieš sovietų tankus, drąsą ir ryžtą, savo pačių patirtus išpūdžius dalijo renginio svečiai, Sausio 13-osios įvykių dalyviai: Kovo 11-osios Akto signataras, Seimo narys Liudvikas Sabutis, miestelio bendruomenei padovanojęs vertingų knygų, bei Lietuvos kariuomenės karių oro pajęgų karos kapelionas kpt. Virginijus Veiluntas. Nuoširdų sveikinimo žodį svečiams bei kraštiečiams taré ir Pakruojo r. meras Saukas Gegieckas.

Tėsdamas pradėtą Karinių

oro pajęgų įkūrimo 15-mečio šventinį ciklą, kurį pristatė Kauno įgulos ceremoniemeistras kpt. Gintautas Deksnsys, virtuoziškų melodijų koncertą susirinkusiesiems į Sausio 13-osios įvykių prisiminimų popietę padovanojo iš Kauno atvykės Karinių oro pajęgų orkestras, vadovaujamas meno vadovo kpt. Ričardo Kulaklio bei dirigento ltn. Remigijaus Termino. Svečiams, suteikusiem malonių ir nekasdieniškų akimirkų, Pakruojo r. savivaldybės Kultūros skyriaus vedėja Birutė Varnagirienė bei renginio iniciatorai LPKTS Pakruojo filialo pirmininkas Vidmantas Palujanskas ir TS Pakruojo skyriaus pirmininkas Jonas Jurgeliūnas nešykštėjo atmimino dovanų.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Laikas baigtis kosmetinius sveikatos sistemos pertvarkymus

Sveikatos reforma – ne ta kryptimi

Valstybės sveikatos politika jau daug metų netenkina įvairių visuomenės sluoksnių, ypač pensininkų ir ligonių, taip pat ir medicinos darbuotojų, poreikių. Vis keičiantis ministrams ir sveikatos politikams medicinos reforma buvo nukreipta į aklavietę.

Pastaruoju metu bandoma atgaivinti sveikatos apsaugą didinant medicinos darbuotojų atlyginimus ir darant kosmetinius taisymus sistemoje. Ar to pakanka?

Girtina, bet nepakanka kulkai didinti vien medikų atlyginimus, kai nebelieka iš ko gerinti sveikatos įstaigų infrastruktūros, sveikatos priežiūros paslaugų kokybės, plėsti naujų technologijų ir vaistų panaudojimo racionalizavimo. Šiuos teiginius patvirtina G. Barcio nesenai atliktas dabartinės sveikatos apsaugos finansavimo tyrimas. Padidėjusios visuomeninės išlaidos sveikatos priežiūrai dėl atlyginimų kėlimo (2004 m. 3,91 proc. BVP, 2005 m. – 4,05 proc., 2006 m. – 4,30 proc.) poveikio paslaugų

kokybei ir prieinamumui gydytis neturėjo. Sveikatos apsaugoje išliko ta pati netvarka, eilės, didelės priemokos vaistams, didėjantis sergamumas ir mirtingumas, augantis netektas darbingumas (invalidumas). Nepertvarkius darbo organizavimo principą, ypač nedecentralizavus administracinių valdymo ir su juo susijusio neefektyvaus lėšų panaudojimo, ir toliau išliks ribotas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir ji lydintis nevisavertiškumas prieje sistemoje. Atlyginimų kėlimo maratonas greitai baigsis, nes didinti valstybės sveikatos fondo pagal ES reikalavimus néra ir nebus galimybė. Tam reikės iš esmės keisti sveikatos paslaugų teikimo, jkainių nustatymo ir finansavimo principus, atsižvelgiant į realią laisvosios rinkos pasiūlą. Jau dabar medicina vis labiau tampa laisvosios rinkos dalimi. 2005 m. faktinės (visuomeninės ir privačios) išlaidos sveikatos sistemai finansuoti siekė 5,9 proc. BVP. Privačios išlaidos išnamų ūkio buvo 1 milijardas 225 milijonai litų, darbdavių –

74,5 milijonai litų. Iš jų vaisiams panaudota 76,7 proc. privačių išlaidų. Tai rodo didėjant gyventojų poreikių gydytis apsimokant paslaugas, siekiant stacionarinio ar kitos gydymo. Suprantamas jų nepasitenkinimas, kai valstybinės sveikatos priežiūros išlaidos nepakankamos, kai viskas ribojama kvotomis konsultacijoms, hospitalizacijoms, kompensuojamiesiems vaisiams planuoti, uždaromos ligoninės ar sujungiami skyriai. Atskira kalba yra apie pensininkų ir socialiai remtinų gyventojų grupes, kurių gydymo ir vaistų lengvatiniu (šimtaprocentiniu) išsigijimo tvarką panaikinant priemokas būtina ieteisinti neatidėliojant. Šiuolaičiškos sveikatos reformos eiga vyko ne ta kryptimi, kai viskas buvo draudžiama ir siaurinama. Taineatinką gyventojų lūkesčių, priešingai, juk didėja norinčiųjų konsultuotis, gydytis stacionaruose. Tai neatitinika ir ES reikalavimų. Pagal ES, 2010 m. bendrosios sveikatos išlaidos turėtų sudaryti ne mažiau kaip 6,8 proc. BVP, iš jų biudžetinės būtų 5,5 proc.

(keliamai į 4 psl.)

Laisvės gynėjų diena

Tai – Sausio 13-oji. Šią dieną minime kasmet, pagerbiaime žuvusiuosius, prisimename tos gūdžios nakties įvykius. Kai užgeso televizijos ir radijo laidų iš Vilniaus transliacija, netrukus iš Kauno r. Juragių ir Sitkūnų retransliacijos stotčių pasigirdo Lietuvos televizijos ir radijo diktorių balsai. Žmonės saugojo šį svarbų objektą suprasdami, kad tai vienintelis kelias informaciją perduoti pasauliui.

Ir šiemet Juragiųose prisiminti Sausio 13-osios įvykių.

Laisvės gynėjai Titas Masiulis ir Juozas Vaidotas.

„Uždekim Atminimo lažą“, – taip vadinosi renginys Kauno IX forte. Eiles skaitė aktorius Petras Venslovas, Atminimo liepsnų ižiebė Šilainių parapijos klebonas Lioginas Vaičiulionis.

Laisvės gynėjų dienos išvakarėse kauniečiai rinkosi prie Vytauto Didžiojo paminklo, ėjo į Vienybės aikštę, stablėjė prie Lietuvos televizijos Kauno redakcijos pastato, padėjo gėlių prie Laisvės pa-

Minėjimo dalyviai Kauno Vienybės aikštėje Z. Šiaučiulio nuotr.

Cia uždegtais laužas, atvykusieji pavaisinti koše ir arbata, koncertavo moksleivių folkloro kolektyvai, surengta piešinių paroda.

Kauno Paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už žuvusiuosius, po jų žmonės lankėsi Petrašiūnų ir Romaičių kapinėse, kur palaidoti

minklo, Vienybės aikštėje buvo iplieksti Atminimo laužai. Kauno vyrų choras „Perkūnas“, ansamblis „Ainiai“, „Ažuolo“ katalikiškosios vidurinės mokyklos folkloro ansamblis „Gilė“ ir Kauno simfoninis orkestras surengė koncertus žuvusiu Laisvės gynėjų atminimui.

“Tremtinio” inf.

Žiemos š. Seimo

Sausio 13-oji – viena iš svarbiausių naujausių amžių Europos istorijos kovų

Sausio 13-osios išvakarėse LR Seimas atvėrė parodinius vartus visiems, norėjusiems užėiti: prieš 16 metų šis takas buvo aklinais užbarikaduotas, o pagrindinis Seimo gynėjų ir Lietuvos piliečių uždavinys tada buvęs – neleisti juo žengti priešui. Šių metų sausio 12-osios vakarą ši taką, kuriuo, pagerbdami Lietuvos Respubliką, jau gerus šešiolika metų žengia aukštį užsienio svečiai, ryškiai apšvietė dvi eilės liepsnelių, vieniems simbolizuojančiu momento iškilmingumą, kitiems (tą naktį laukusiems sovietinės kariniomenės ataką) – tvyrojusi grėsmės, kankinančios nežinios ir pasiržimo nesitraukti nuotaiką.

Prie Seimo parodinių vartų, kaip ir kasmet, degė simbolinis laužas, buvo verdama arbata, kelių kartų konserveroriai susirinkusiuosius vaišino meduoliais. Silpnas priminimas apie tos karštost arbatos ir žmonių iš namų atnešto sumuštinio skonį sušalusiem, tačiau ryžtingiems Parlamento gynėjams. Kasmet vis stiprėja įspūdis, kad Sausio 13-osios išvakarėse prie Seimo susirenka bendražygiai, bendraminčiai paspausti vieną kitam ranką, parodyti vaikams ir vaikaičiams anų dieną Lietuvą, sukalbēti maldą už žuvusiuosius, pasiklausyti profesoriaus Vytauto Landsbergio. Tomis dienomis vadovavęs už Laisvę žūti pasiržusiai Tautai, jis ir šiandien savo kalbomis neleidžia užsimiršti ir, jaukiai įsitaišius, apkerpėti. Jis sakė, kad norėtų, jog už Lietuvos laisvę kritusiuų portretai būtų iškabinti Lietuvos mokyklose, kad moksleivai bent vieną minutę sustotų ir galėtų pažiūrėti į jų akis, kurios klausia: „Kur Tu stovi? Kurioje tvoros pusėje? Šiapus ar anapus Lietuvos?“

Komentuodamas paskutinius Seimo posėdžius V.Landsbergis kandžiai pastebėjo esą Seimas vis dar sėdi kartu su abejingaisiais Lietuvos reikalams ant tvoros ir, matyt, dar savaitėlę ketina pasėdėti. Taip jis įvertino Seimo nenorą svarstyti Tėvynės sąjungos frakcijos nario A.Ažubalio pateiktos rezoliucijos „Dėl kompensacijų

Sausio 13-osios aukos pagerbtos Vilniaus Antakalnio kapinėse
Dalia Maciukevičienės nuotr.

1991 m. sausio 13-ają sužalotiesiems ir žuvusiuų šeimoms”, kuria Lietuvos Vyriausybė būtų įgaliota oficialiai kreiptis į Rusijos Federacijos Vyriausybę ir pareikalauti iš jos kompensaciją žuvusiuų ir dėl sužalojimų 1991 m. sausio 11–13 dienomis, sovietų agresijos akto metu, mirusiuų šeimoms bei sužeistiesiems. Nors iš šių A.Ažubalio teikiama rezoliucija bėregint su reagavo socialdemokratai ir užregistraavo alternatyvų rezoliucijos projektą, „atleidžiantį“ Rusiją nuo panašių įspareigojimų, visgi ne visi valdančiosios koalicijos atstovai liko abejingi.

Kitą dieną Seime vykusio iškilmingo posėdžio metu Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas išreiškė susirūpinimą, kad net artėjant Sausio 13-ajai „mes vis dar ginčijamės dėl mūsų santykių su Rusija, dėl požiūrių į dideles nuoskaudas, kurias mažai valstybei padarė didelė valstybė“.

Savo kalboje jis pateikė citatą iš Rusijos televizijos laidos, kurioje dalyvavusio „Rossijskaja gazeta“ redaktoriaus pavaduotojo Elmaro Gusei-

novo žiūrovai klausė: „Kaip žiūrite į kai kurių Lietuvos politinių jėgų reikalavimą, kad Rusija atlygintų 1991 m. sausio 13-osios Lietuvoje agresijos auksoms?“ Ir štai ką atsakė E.Guseinovas: „Dirbdamas „Izvestijų“ speciaлиuoju korespondentu Paryžiuje, gyvenau nuostabioje buržua kvartalo viloje. Tai buvo Lietuvos ambasada, kuri atsidūrė Sovietų sąjungos rankose po to, kai Lietuva buvo jėga atiduota Sovietų sąjungai. Dukart per metus, tam tikromis dienomis, Prancūzijoje gyventojai lietuvių rengdavo prie šios vienos pikketus reikalaudamų grąžinti. Ir tai truko tol, kol Prancūzijos vyriausybė pateikė kompensaciją už savo klaidą, kad 1940 m. atidavė ši pastatą Sovietų sąjungai. Šiuo atžvilgiu lietuvių ir apskritai Baltijos šalių gyventojų atkaklumo kažko siekiant negalima neįvertinti. Vienaip ar kitaip Rusijai teks į tai pažvelgti labai rimtai. O jeigu kokia tarptautinė teisinė institucija šitos kompensacijos reikalavimo imsis ir, neduok Dieve, pripažins, kad lietuvių teisūs? Todėl geriau patiems

ši klausimą skubiai išspręsti“.

Jis pareiškė nuomonę, kad nors „mes norime gerų santykių su visomis šalimis, neturime teisės tam norui autokti savo tautos ir valstybės orumo. Taip elgtis mus įpareigoja mūsų atmintis, kasmet pažadinama Sausio 13-osios“. Atrodo, kad bent jau Rusijos demokratų požūris V.Muntianui yra pakankamai autoritetingas, kad jis pripažintų Lietuvos ketinimą paversti Rusiją prisiimti atsakomybę už Sausio 13-ąją padarytą žalą svarbą.

O štai Svedijos Karalystės užsienio reikalų ministras Carlas Bildtas nė kiek neabejoja Sausio 13-osios įvykių reikšmingumu. Jis pareiškė, kad prieš šešiolika metų Vilniuje vyko ir buvo laimėta viena iš svarbiausių naujausių amžių Europos istorijos kovų. Šis aukštasis Svedijos pareigūnas ne tik pasisakė Sausio 13-osios iškilmingo minėjimo Seime metu. Išvakarėse, kartu su Lietuvos užsienio reikalų ministru, V.Landsbergiu ir kitais Lietuvos politikais, jis atėjo prie Atminimo laužų kartu pabūti su čia susirinkusiais Lietuvos žmonėmis ir tarė trumpą pasveikinimo kalbą. Jau kitą dieną Seime jis prisipažino, kad jų labai sujaudino pasišventusi žmonių sukurta atmosfera.

„Kaip ir jūs visi, aš ryškiai prisimenu tas dramatiškas dienas prieš 16 metų. Tą naktį buvau Stokholme tarp tų, kurie darėme, ką galėjome, kad padėtume jums taikiai griauti Sovietų sąjungą ir jos imperiją. Jau kelis mėnesius, savaites ir dienas stebėjome, kaip augo įtampa. Nedvejojome dėl jūsų pasiržymo. Visa Europa, ne, visas pasauly išgirdo jūsų laisvės šauksmą.“

Atsimenu, kaip Stokholme sėdėjau su draugais iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos prigludęs prie televizijos ekrano, kai be perstojo skambėjo telefonas.

(keliamas į 5 psl.)

Liustracinių pataisų paketas – lyg „skrajojantis olandas“

Sausio 16 d. Seimo posėdžių darbotvarkėje jau nesuskaiciuojamą kartą buvo pasirodės liustracinių įstatymų pakeitimų paketas, tačiau, kaip tikras vaiduoklis – šmékštelėjo ir vėl buvo atidėtas svarstyti kitame posėdyje. Balsuojant dėl įstatymo pataisos priėmimo, pataisos oponentai balsavime nedalyvavo ir tokiu būdu jį sužlugdė, nes sprendimui priimti nepakako reikiama balsuojančiųjų kvorumo, tai yra daugiau nei pusės Seimo narių. Balsavime nedalyvavo valdančiosios socialdemokratai, valstiečiai liaudininkai, taip pat didesnė dalis liberal-centristų ir pilietininkų bei opozicinė socialliberalų frakcija. Už minėtas pataisas antradienį tebalsavo 49 parlamentarai – daugiausia opozicinės Tėvynės sąjungos, Darbo partijos ir liberaldemokratų frakcijų nariai, taip pat pavieniai kitų opozicinių bei valdan-

čiųjų frakcijų atstovai, prieš – vienas Seimo mišrios Seimo narių grupės narys. Posėdžiui pirmininkavęs Andrius Kubilius po nepavykusio balsavimo sudidele ironijos doze kreipėsi į Seimo narius: „Gerbiami kolegos, prašom grįžti į salę. Jau rezervo klausimą baigėme, nebéra ko lankstyti lauk“.

Pasinaudojės replikos teise savo apmaudo neslepė ir Seimo narys Petras Gražulis: „Aš susidarau įspūdį, kad Seimo nariai, kurių pasirašė 77, net nesiregistravo. Be abejonės, per šitą laiką buvo daromas spaudimas Seimo nariams ir susidaro įspūdis, kad kagiebištais rezervininkai – tai socialdemokratų aukso fondas, guldantis už juos galvą labiau nei už Tėvynę ir už tėvą ar motiną“.

Taigi liustracinių įstatymų paketas Seimo darbotvarkėje vėl „vaidentis“ turėtų kitą artimiausią posėdį.

Ingrida VĖGELEYTĖ

Juodinimo atakos

Sausio 12 d. Tėvynės sąjungos prezidiumas viešai pareiškė, kad juodinimo atakos prieš TS, prasidėjusios VSD tyrimo metu, tėsiasi. Tam vėl naudojama Juro Abromavičiaus nužudymo byla.

„Vakar viena jo tuometinių bendradarbių viešai pareiškė, kad nužudyti buvusį pareigūną 1997 m. nuspindė kažkuri „partija“, o BNS agentūra pagal naują darbu pasidalijimo metodiką bado pirštu į Tėvynės sąjungą“, – rašoma pareiškime.

TS vadovybė teigia, kad jeigu K.Sudžienė konkrečiai įvardytų, galima būtų pareikalauti atsakomybės už niekuo nepagrįstą Tėvynės sąjungos, o gal LKDP, šmeižtę (šios partijos 1997 m. vėl sudarė Seimo daugumą). Tačiau tie žaidėjai sąžinės neturi, tik manosi esą gudrūs.

„Viena konkreti jų užuomina, kad konfrontacija tarp J. Abromavičiaus ir kurių savanorių (ar buvusių savanorių) įvyko 1993 m., o Pakauės

akciją neva palaikės tuometinis Tėvynės sąjungos pirmininkas V. Landsbergis, leidžia atitaisyti galimus visuomenės ir Seimo komisijos klaidinimus. V. Landsbergis iš karto komentavo Pakauės akciją kaip „naudingą tik LDDP į Maskvai“, patarė dalyviams ją kuo greičiau nutraukti. To paties siekė Seimo narių speciali tarpininkavimo komisija, ir kruvino susidorojimo, kurį tuo metu siūlė generalinis prokuroras A. Paulauskas, pavyko išvengti. Prisimintinas ir nuosaikus, valstybiškas tuometinio prezidento A.Brazauskos požiūris, nepritarimas jėgos priemonėms“, – teigiamas pareiškime.

TS Prezidiumas mano, kad tragiską J. Abromavičiaus žūties tikriausiai sietina ir su 1993 m. susipriešinimu Kauno savanorių aplinkoje: „Be reikalo buvęs generalinis prokuroras, kadaise numetęs savanorių provokavimo bylą, dabar, kaip Seimo narys, priesinasi kompleksiniams tyrimiui.

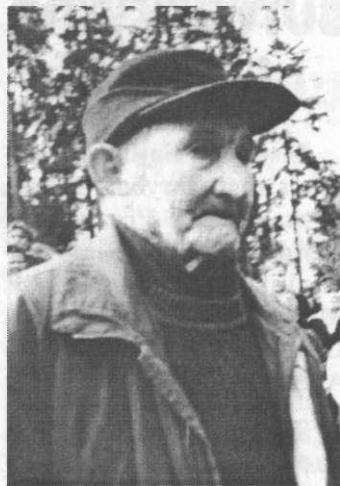
(keliamas į 3 psl.)

2007 m. sausio 19 d.

Sveikiname

Sveikiname rezistencijos kovų dalyvi Stasi ČEPLĄ 90-mečio proga.

Tolerancija, aukšta dvasinė kultūra, sąžiningumas, siejos taurumas ir tylis meilė Lietuvai, kaip vienintelei žemei, irodyta gyvenimu, – tai svarbiausi Jūsų charakterio bruožai. Nuėjės kančią ir skaudžių išbandymų kelią likote žmogumi, Tėvynės likimą priėmusiu kaip savo. Linke geros sveikatos ir skaidrios nuotaikos.

Giminaičiai,
draugai, bičiuliai

Juodinimo atakos

(atkelta iš 2 psl.)

Toks tyrimas vis tiek turėtų atliktas.

Pagrindinė šių atakų vykojo K.Sudžienė jau pagarsėjo kaip arsi oponentė, liudjusi prie A.Petrusevičių. Atrodo, kad politiniai oponentai, sumanę bet kokia kaina suduoti kuo skaudesnį smūgį, dabar ypač sustiprėjusiai Tėvynės sąjungai, surado puikią juodinimo ataką atlikėjų: K.Sudžienė ne tik juodina TS, tačiau ir Lietuvos partizanus vadina "banditais" bei šito neslepija. 2006 m. gegužės mėn. 18 d. "Laisvas laikraštis" (Nr. 10 (113)) išspausdino štai tokį K.Sudžienės ir žurnalistų pokalbi": "Adolfas Strakšys: Girdėjau, po ta garbinga (Savanorių kūrėjų sąjungos) vėliava stovi ir tokie, kurie tos Sajungos nekūrė? K.Sudžienė: Aš anais laikais sudarinėjau jų sąrašus, jie visi per mano rankas praėjė, visus juos asmeniškai pažistu, ir iš tikrųjų yra tokiai, kurie tikrai nebuvavo savanoriai kūrėjai. Yra ten tokiai, kurių aš gyvenime nemačiusi. J.Juodis: Savanoriams prilyginami partizanai. K.Sudžienė: Ir tie, kurie žudė Lietuvą? Tie, nuo kurių iš kaimų į miestus bėgo lietuvių, tie visi banditai?"

Ingrida VĖGELEYTĖ

Konfliktas užmaskuotas tik laikinai

Ivykiai, komentarci

Atrodo, kad trumpas, bet netvisą Europą sukrėtęs „naftos karas“ tarp Maskvos ir Minsko baigėsi. A. Lukašenka panaikino sprendimą įvesti rusiškos naftos, transportuojamos per Baltarusijos teritoriją, tranzito mokesčių. Tačiau nepaisant oficialių Rusijos ir Baltarusijos premjerų M. Fradkovo ir S. Sidorskio pareiškimų, jog nesutarimai tarp Rusijos ir Baltarusijos lyg ir baigtis, tik liko suderinti smulkmenas, yra nepagriesti.

Baltarusijos prezidentas ne toks vadovas, kad staiga taptų klusniu V. Putino vasaļu, nors nuolat deklaruojia visų slavų vienybės būtinumą. Suvokdami, kad Rusijos įvykdytas dujų kainų padvigubinimas ir pelno iš rusiškos naftos eksporto netekimas smogs didžiulį smūgį Baltarusijos „socialistinei“ ekonomikai, kai kurie politikos apžvalgininkai Rusijoje ir Europoje teigia, kad įspraustas į kampą Baltarusijos diktatorius dar turi užantyje paslėpęs vieną kozirinę kortą, kurią ketina išmesti ant V. Putino stalo. Pasak vieno Maskvos politologo, ta karta gali dar labiau sugadinoti Kremliaus caro nuotaiką nei konfliktas dėl naftos ir dujų.

Ta karta – tai reikalavimas, kad Rusija sumokėtų už naujoji kariniais objektais, ypač svarbiais vis labiau pašauli terorizujančiai Maskvai, esančiais Baltarusijoje. Pirmiausia – tai priešlėktuvinė Rusijos gynyba be bazės, esančios Baranovičiuose, Vakarų Baltarusijoje, taptų faktiskai akla. Be to, šalia Minsko yra svarbi Rusijos karinė vadavietė, iš kurios kontroliuojami visi Rusijos povandeniniai laivai Atlanto vandenynė. Kas bus, jeigu A. Lukašenka už bazes pareikalaus iš Rusijos gana solidaus mokesčio? Apie tai paskutinėmis dienomis nedviprasmiškai užsiminė pats A. Lukašenka. Žinoma, jėgos labai nelygios. Tuo labiau kad A. Lukašenkos režimas neturi sąjungininkų Vakarūose, o esantis draugelis, „naujojo socializmo“ kūrėjas Venesuelos prezidentas Hugo Čavesas, kurį A. Lukašenka paskelbė vos ne geriausiu savo draugu, nedaugą gali padėti. H. Čavesas, statydamas šioje naftos turtingoje Pietų Amerikos valstybėje „naujaji socializmą“, kur kas daugiau žvalgosi į Maskvą nei į Minską, nes ne kas kitas, o V. Putinas naujausiai

naikintuva apginkluoja Venesuelos armiją, stato garsiųjų „Kalašnikovų“ gamykla.

Tačiau gēdinga A. Lukašenkos kapituliacija gali būti tikta laikina. Pirmiausia todėl, jog faktiskai žlunga ilgai Kremliaus imperininkų puoselėtas bendras Rusijos-Baltarusijos valstybės sukūrimo planas, nes tuo atveju Baltarusija taptų tikta eilinė Rusijos gubernija, o pats A. Lukašenka geriausiu atveju – gubernatoriumi. Ambicingiam Baltarusijos tėtušui tai nepriimtina. Kaip skelbia užsienio informacinių agentūros, A. Lukašenka, nors būdamas palyginti jaunas, tačiau buvusių sovietinių Vidurinės Azijos „prezidentų“ pavyzdžiu rengia ipédinį. Matyt, išsigando netikėtos Turkmenėnijos valdovo Saparmurado Nijazovo mirties, kai šis pasidarė savo auksinę statulą ir pasikelbė „visų turkménų tévu“ („turkménbaši“), tačiau pamiršo apie išankstinių ipédinio paskyrimą. Todėl dabar Turkmenėjoje valdantysis klanas émė įnirtingai kautis dėl valdžios. Kad Minsko valdovas rengia ipédinį – savo sūnų Viktorą paaikėjo tuojo po Naujuosius metus. Sausio 5-osios dekreto, A. Lukašenka paskyré savo sūnū Saugumo tarybos viršininiko padėjėjų. Iki tol Viktoras Lukašenka dirbo tévo padėjėju nacionalinio saugumo klausimais. Nors V. Lukašenkos pareigos – tik Saugumo tarybos padėjėjo, tačiau Minske niekas neabejoja, kad jis faktiskai kontroliuos Baltarusijos jėgos struktūras – kariuomenę, saugumą, nepakeitus pavadinimo ir tebesantį KGB bei miliciją. Taigi tėtušis suteikė sūnui didžiulę valdžią. Tai vertinama kaip jo neoficialus paskyrimas ipédiniu.

Kaip teigia Vakarų politologai, A. Lukašenka nepasitiki né vienu savo aplinkos žmogumi, net ir vadinamojo Liaudies Susirinkimo abiejų rūmų pirminkais, finansų ir kitais ministrais, jėgos struktūrų vadais, todėl dabar Viktoras Lukašenka vienas kontroliuos KGB ir viena reikalų ministeriją.

Kaip klostysis tolesni Maskvos ir Minsko santykiai ir ar sugebės atsigauti Baltarusijos ekonomika nuo Maskvos antausio, parodys ateitis. Bet aišku viena – V. Putinas nusprenā susidoroti su jam įkyrėsiomis A. Lukašenkos ambicijomis. Kaip tai vyks, patysime.

Taktika kita, tikslai tie patys

Sovietų sąjungos egzistavimo laikais Kremliaus dosniai ir už dyką ginkluodavo „pažangius“ režimus visame pasaulyje – Azijoje, Afrikoje, Lotynų Amerikoje, nes „pažangus“ diktatoriai, ypač Afrikoje, žadėdavo visomis išgalėmis kovoti prieš Amerikos ir tarpautini „imperializmą“. Nesvarbu, kad tų šalių prezidentais pasiskelbė įvairių genčių vadukai net negalvojo apie jokią kovą su „imperializmu“, o už Maskvos gautus dolerius maudési prabangoje. Pavyzdžiui, „pažangus“ Ganos diktatorius Kvamé Nkruma, žadėjės sukurti „socializmą“ vos ne visoje Afrikoje, už iš Kremliaus gautus milijonus dolerių nusipirkо auksinę lovą. Atėjus valdžion V. Putiniui, Kremliaus nusprenā keisti taktiką. Maskva jau ne dažliai, o už grynuos pinigus parodo ginklus savo potencialiems sąjungininkams. Aišku, tai pirmiausia tiems, kurie deklaruojia savo antiamerikietišką poziciją – Iranui, Sirijai, Indijai. Pastaruoju metu Venesueloje valdžion atėjus marksistui leniniečiui Hugo Čavesui, rusiški ginklai émė plaukte plaukti į šią Pietų Amerikos šalį. Tuo labiau kad turtinga naftos Venesuela dosniai sumoka už juos.

Nepaisant to, kad Jungtinė Tautų Saugumo Taryba paskelbė sankcijas Iranui dėl jo branduolinės ambicijų, Maskva toliau sparčiai tiekia Iranui ginklus. Pirmiausia – įvairios paskirties raketos. Prieš pat Naujuosius metus aukštas Rusijos gynybos ministerijos pareigūnas pasigyrė, jog Teherano radikaliųjų ajatolų režimas jau gavo pusę užsakyty rusiškų zenitinės raketų komplektų „TOP-Mi“. Ir pridūrė, kad Maskva, nors oficialiai ir yra pritarusi JT Saugumo Tarybos rezoliucijai dėl sankcijų Iranui, toliau aktyvins raketinių komplektų tiekimą Iranui. Šias ir kitų tipų raketas Rusijos gynybos ministerijos atstovas įvertino kaip gynybai svarbius ir reikalingus ginklus. Nei Teheranas, nei Maskva neslepia, kad tie modernūs rusiškų raketų komplektai pirmiausia skirti saugoti urano strateginius objektus – branduolinius centrus Isfagane ir Bušere, kuriuose (su rusų specialistų pagalba), JAV ir kitų Vakarų šalių žvalgybų duomenimis, kuriamas atominis ginklas. Kol kas tą pavoju pukiausiai mato Izraelis. Kaip pirmosiomis sausio dienomis pranešė Londono laikraštis „Sunday Times“, aukšti Izraelio armijos parei-

gūnai pareiškė, kad Izraelis nedelsdamas nušuos nuo žemės paviršiaus visus Irano branduolinius objektus, jeigu galutinai paaiškės, kad atominių ginklų gamyba arteja prie pabaigos. Izraelio armijos atstovas pabrėžė, kad Izraelis tai padarys neprāsydamas nei JAV, nei niekieno kito pagalbos, nes tam turi pakankamai priemonių. Beje, pagal dar 2005 m. gruodį pasirašytą Maskvos ir Teherano susitarimą, Rusija pateiks Iranui zenitinė raketų „TOP-Mi“ komplektą už 1,4 mlrd. dolerių. Vašingtonas primytinai praše Maskvos to nedaryti. Rusiški „TOP-Mi“ raketų komplektai, pasaulio karoeikspertų nuomone, gana modernūs ir gali nuošiūti sparnuotąsias ir priešlokalines raketas, lėktuvus ir sraigtasparnius, netgi iš lėktuvų paleistas aviacines bombas. „TOP-Mi“ veikimo spindulys – 12 km, o didžiausias taikinio aukštis – 6 km. Bet svarbiausia – ši raketinė sistema gali atpažinti 48 taikinius.

Panašūs susitarimai dėl rusiškų zenitinės bei „žemėoras“ klasės raketų tiekimo, pasirašyti ir su dar viena agresyvia valstybe – Sirija. Apie tai po susitikimo su prezidentu V. Putini pasigyrė prieš pat Naujuosius metus Maskvoje viešėjęs Sirijos prezidentas Bošaras Asadas.

Be to, Rusija vis labiau užkariauja didžiulę Indijos ginklų rinką. Neatsitiktinai viename Indijos laikraštyje pasirodė straipsnis ironišku pavadinimu: „Rusų tankai užėmė Delį“. Taip komentuojamas Indijos ambasadoriaus Maskvoje Kanvalo Sibalu džiugavimas, kad artimiausiu metu Indija įsigys dar papildomai 300 rusiškų tankų T-90, aprūpintų modernizuotomis patrankomis ir sudvejintais kulkosvaidžiais bei zenitiniais 12,7 mm pabūklais. Ambasadorius džiaugėsi, jog dabar Indija jau įsigijo 600 rusiškų tankų T-90, greitai bus pradėta dar 1100 tokų tankų bendra gamyba. Indijos gynybos ministerijos duomenimis, dabar Indijos armija 70 proc. apginkluota įvairia Rusijoje pagaminta karine technika. Prieš pat 2007 m. pasirašyti kontraktai už 10 mlrd. dolerių dėl naujų rusiškų ginklų tiekimo.

Visa tai rodo, kad Maskva dabar émési kitos taktikos. Tačiau ginkluodama sau palankias, ypač prieš Vašingtoną nusiteikusias valstybes, siekia lygti tų pačių tikslų – vėl priverssti pasaulį krūpčioti nuo nesiokičiančios Rusijos agresijos. Jonas BALNIKAS

Laikas baigtī kosmetinius sveikatos sistemos pertvarkymus

(atkelta iš 1 psl.)

Ir tai atitiktū tik 2003 m. ES lygi. Šiai metais mūsų valstybės biudžeto įmokos ir priva-lomojo sveikatos draudimo pajamos iš viso sudarys 3 milijardus 880 milijonų litų arba 1 milijardu litų daugiau nei 2006 m. Tai pasiekta Tėvynės sajungos ir Socialdemokratų frakcijų susitarimo dėka. Tad bus iš ko didinti medikams atlyginimus. Bet ar racionalu didinti vien mokos fondą, kai Lietuvos sveikatos sistemoje neveikia mechanizmas didesnes lėšas panaudoti efektyviau, jos kol kas nesudaro sąlygų sveikatos sistemos funkcionavimui pagerinti.

Restrukturizavimas – tai reforma?

Akivaizdu, kad užsitęsus nepalanki situacija skatinė aktyviai vykdyti principinius struktūrinius, sisteminius ir politinius sveikatos apsaugos pertvarkymus. Kokie yra ar galėtų būti sveikatos sistemos struktūrinės pertvarkos scenarijai?

Dabartinėje centralizuotoje sveikatos apsaugos sistemoje sveikatos priežiūros paslaugų reguliavimą vykdo Sveikatos apsaugos ministerija ir jai priklausanti Valstybinė ligonių kasa. Šis valstybės minimalaus finansavimo scenarijus žinomas kaip pirmasis ir antrasis sveikatos priežiūros ištaigų restrukturizavimo etapai, kurių pabaiga numatomai 2008 metais.

Ar galima dabartinių SAM ir sveikatos politikų vykdomą ligonių restrukturizavimą vadinti sveikatos sistemos struktūrine reforma? Leiskite suabejoti.

Pirmais sveikatos priežiūros ištaigų restrukturizavimo etapo, prasidėjusio 2002 m., tikslas buvo ekonominis praradimų kompensavimas. Jis pasiekta tik iš dalies, trumpiant gydymo stacionaruose trukmę, ribojant hospitalizacijas, didinant kvotas ir kompensuojamųjų vaistų priemokas, diferencijuojant paslaugų iškainius (pagal amžių), nukreipiant piliečius gydyti ambulatoriškai ar dienos stacionaruose, slaugos ligoninėse, mažinant lovų, skyrių, ligonių ir darbuotojų skaičių. Tačiau tai neatitinko gyventojų, ypač pensininkų, socialiai remtinų, lūkesčių ir sukélé jų nepasitenkinimą. Pertvarkymai stabdė sveikatos paslaugų teikimo ir pirminės sveikatos priežiūros ištaigą, ypač privačią, plėtrą, netobulino šeimos gydytojo institucijos, griovę kaimo mediciną ir silpnino rajonų ligonines.

Antrasis restrukturizavimo etapas (iki 2008 m.) yra ap-

galvotas racionaliau. Jo tikslas – „užgliaustyti“ sveikatos apsaugos reformos trūkumus ir centralizuotomis paslaugų ir jų iškainių reguliavimo prie-monėmis „išspausti“ ekono-minį efektą. Ekonominiams efektui užtikrinti dalį priemo-nių norima kūrybiškai pritaikyti panaudojus kai kuriuos struktūrinės sveikatos sistemos reformos modelio ele-mentus (nagrindime vėliau), bet iš esmės lieka dabartinė minimalaus finansavimo reguiliuojamoji „išviršaus“ centralizuota sveikatos apsaugos sistema.

Didžiausias dėmesys, kaip pristato viceministrė J. Kumienė, bus skirtas priežiūrai, kurios 60 proc. taptų privačia grandimi. Deklaruojama, kad suvienodinus privačių ir valstybinių ištaigų teises išnyks apribojimai kurti privačius centrus, kabinetus, bus supaprastina ma gyventojų prisirašymo tvarka, sudariusiesiems sutarti su ligonių kasomis suteikia ma teisė naudotis valstybės patalpomis panaudos pagrindais. Privačias iniciatyvas skatinės kilnojamą turto (išskyrus brangiųjų aparatūrą) perda-vimas viešosioms ištaigoms, privataus ir valstybinių kapitalo partnerystės projektų diegimas. Sveikatos paslaugų kainodara bus reguiliuojama diferencijuojant pagal amžių, teritoriją, gyventojų tankį, li-gų sudėtingumą ir kita. Apskrityme bus įgyvendinti dife-rencijuoti paslaugų teikimo modeliai pagal nustatytus kriterijus, būdingesnius taivieto-vei. Palaipsniu bus didinamos bazinės sveikatos priežiūros paslaugų kainos, i jas iškaičiuojant ir didinant turto amortizacinių atskaitymų da-limi. Tuo pačiu skatinama konkurencija tarp ištaigų įva-riomis formomis (SAM nenu-rodo kokiomis). Skatinamas papildomas (savanoriškas) draudimas. Nustatomas ir reguiliuojamas privačių ir savanoriškojo draudimo ap-mokamų paslaugų „krepše-lis“. Plečiamas ir liberalizuojamas mokamų paslaugų teikimas. Valstybės kapitalas ir lėšos, gautos pardavus nerei-kalingus objektus, bus skiriamos tik įrangai įsigytai, pastatų renovacijai ir naujai statybai. Slauga ir ilgalaikis palai-komas gydymas 80 proc. bus vykdomas bendrojo pobūdžio ligoninėse, plečiamos ambu-latorinės ir namų paslaugos, kuriami dienos slaugos stacio-narai. Greitoji medicinos pa-galbajungtama su Vidaus rei-kalų ministerijos bendrosios pagalbos centrų paslaugomis.

Antrojo etapo restrukturizavimo tikslams įgyvendinti

numatomai skirti 2007 m. 593 mln. litų, 2008 m. – 661 mln. litų. Medikų atlyginimų didi-nimas numatomas pamečiui iki 20 proc.

Padėti pataisyti laisvosios rinkos įsikišimas

Pritardamas daugeliui SAM sumodeliuotų sprendimų (tarp kurių yra nemaža sveikatos sistemos struktūrinių reformos elementų) da-rau išvadą, kad iš esmės ant-rasis ištaigų restrukturizavimo etapas, jei būtų sekmin-gas, padėtų suraupoti lėšų sveikatos priežiūros ištaigų tinklo darbo organizavimui, tačiau neturėtų ilgalaikės įta-kos paslaugų kokybei ir jų pri-einamumo gerinimui. Jų ne-pagerintų ir nuoseklus medikų atlyginimų didinimas, šiuo atveju daugiau priklausantis nuo politikų sprendimų ir ad-ministracijos valios, bet ne nuo gydytojo darbo kokybės. Tik laisvoji rinka ir konkuren-cija pagal visus ekonomikos dėsnius pagerintų bendrą sveikatos apsaugos finansinę padėtį ir paslaugų kokybę, ka-dangi būtų pritraukiama pri-vacios lėšos iš savanoriškojo draudimo ir kitų šaltinių. Re-guliuojant sveikatos reformą vien iš ministerijos kabinetų reikės periodiškai atnaujinti restrukturizavimo procesą, skirti papildomų milžiniškų lėšų ir niekada nepasiekti ES standartų.

Reikia struktūrinės pertvarkos

Struktūrinė sveikatos sis-temos reforma – nuosaikus decentralizavimas, pasiūlų sa-vireguliacija ir konkurencija pagal laisvojoje rinkoje susi-formavusių paklausą, savanoriškojo sveikatos draudimo įdiegimas, principiniai darbo organizavimo pertvarkymai. Ši scenarijų siūlyčiau pradeti nuo pirminės sveikatos priežiūros struktūrinės pertvarkos: Valstybinės ligonių kasos atskyrimas nuo Sveikatos ap-saugos ministerijos; viešųjų SPĮ valdymo optimizavimas: nustatyti turta i atliski finan-sų apskaitą, turta ištaigoms perduoti patikėjimo teise. Nustatyti ilgalaikio turto ammortizacinių išlaidų atskai-tymus, nes tai reikės iškaičiuoti i bazines paslaugų kainas; PSDF lėšų kaupimo ir pa-skirstymo principų nustatymas: atskirti socialines ir svei-katos funkcijas, tai yra sveikatos paslaugų finansavimą, nuo socialinės paramos ir slaugos įvairiomis socialinėmis gru-

pėms, sukaupti visus finansa-vimo šaltinius i tą patį fondą, pasiekti, kad būtų vykdoma Sveikatos draudimo įstatymo 16 str. 2 dalies nuostata (pri-valomojo sveikatos draudimo fondas formuojamas iš 35 proc. nuo valstybinių socialinių draudimo pensijų įstatymo nustatyti vidutinių mēne-sio draudžiamų pajamų), palaipsniui nustatyti ir įgyven-dinti legalizuotų priemokų dydžius prie kompensacijų; nuosaiki SPĮ decentralizacija, privačių ir valstybinių SPĮ tei-sių suvienodinimas; SPĮ dar-bo kokybę įvertinančių krite-rijų ir iškainių nustatymo me-todikos sudarymas, kuo rem-sis LK pirkdamas paslaugas už PSD lėšas; viešosios SPĮ (valstybinės ir privačios) paskelbia savo paslaugų kainas; sveika-tos priežiūros paslaugų iškainių konkurencinėje rinkoje nusistovės realūs ir diferen-ciujosis pagal paslaugų sudėtin-gumą; LK perka paslaugas (sudaro ar nesudaro sutartis), remdamasi SPĮ darbo efekty-vumo kriterijais ir konkuren-cija paslaugų rinkoje; papil-domo (savanoriškojo) drau-dimo teisinio reglamentavimo sukūrimas ir realizavimas; apmokama ne už prisirašiu-siuosius, bet už apsilankymus, konsultacijas, konkretias pa-slaugas; paramos sveikatos paslaugoms sistemos sukūri-mas mažas pajamas turin-tiems ir vienišiem asmenims. Lengvinatio ar visiško vaistų kompen-savimo pensininkams bei socialiai remtinie-siems (sveikatos pašalpos ar kaupiamosios sveikatos sā-skaitos ir kita) įgyvendina-mas; paramos ir labdaros svei-katos apsaugai įstatymu bazės tobulinimas.

Jei būtų pareikšta politinė valia eiti sisteminės ir struktūrinių reformos keliu su pasiū-lų savireguliacimu pirminėje sveikatos priežiūros grandyje tuo pat reikėtų keisti ydingą kompensuojamų vaistų po-litiką. Buvusių tvarką, kai kompensuoja ir gydoma pagal biurokratų nustatyta vaistų sąrašą reikėtų pakeisti ir pereiti prie vaistų kompen-savimo pagal konkretią ligą ir jai nustatyta „ligonio krepše-lis“. Taip sudaromos profesio-nio darbo sąlygos kūrybiškai ir laisvai veikti šeimos ir bendro-sios praktikos gydytojams, kuri-e šiuo metu nuvertinti ir pri-versti „atstūminėti“ ligonių i-kitus lygius. Dėl to nyksta ra-joninės ligoninės ir kitos SPĮ.

Sis scenarijus turi bendru-mu su Laisvosios rinkos insti-tuto (G. Steponavičienė), taip pat farmacijos kompanijos „Astra Zeneca“ (A. Nikano-rovės) struktūrinės sveikatos funkcijs, tai yra sveikatos paslaugų finansavimą, nuo socialinės paramos ir slaugos įvairiomis socialinėmis gru-

Lukiškių aikštės sutvarkymo idėjos

Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus mst. tarybos atviris laiškas LR Prezidentui V. Adamkui, LR Seimo pirmininkui V. Muntianui, LR Ministriui pirmininkui G. Kirkilui, Vilniaus merui A. Zuokui

Turbūt Aukščiausiojo valia per daugelį amžių besikei-čiančioje Lietuvos sotinėje iš-liko dar niekada neužstatytas žemės plotelis – Lukiskių aikštė. Atrodo, likimas jį sau-gojo ypatingam tikslui – visos Lietuvos visų laikų kovoms už laisvę ir nepriklausomybę jamžinti.

Įvairiai laikais, įvairiomis aplinkybėmis čia būdavo pre-kyvietė, miestiečių sueigų vie-ta, čia buvo vykdomos mirties bausmės žmogžudžiams, val-džios priešams, sukiliėiams, kovotojams už laisvę. Soviet-mečiu čia buvo vieno iš di-džiausių žmonijos nusikaltē-lių garbinimo vieta.

Prieš aikštę caro okupantai pasistatė Teismo rūmus – valdžios jėgos ir prievertos simbolij, o sovietų okupantai tėsė šią tradiciją papildydami kankinimų ir masinių žudymų funkcijomis. Lukiskių aikštė ir Teismo rūmai sudaro bendrą tautos kančią istorijos paminklinį kompleksą.

Šiuo metu svarstomos Lukiskių aikštės ir aplinkinės te-ritorijos pertvarkymo idėjos. Mūsų nuomone, turėtų vy-rauti visų laikų lietuvių kančių ir kovų už nepriklausomybę priminimo ir pagerbimo sim-boliai. Aikštė taip pat turėtų būti tiek sostinės, tiek ir visos Lietuvos reprezentacinių ce-remonijų vieta, čia galėtų būti pagerbiami aukšti užsie-nio svečiai, minimos valsty-bės šventės. Miestiečiams aikštė – ramaus poilsio ir su-sikaupimo vieta.

Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus mst. taryba prašo atsi-žvelgti į visuomenės atstovų nuomonę ir pasinaudojant šiuo metu vykdomais Gedimino prospektu rekonstrukcijos darbais prie paminklo tremtiniams iengti dujinį Amžino-sios ugnies aukurą.

Kviečiame!

Sausio 20 d. (šeštadienį) 10 val. Šakių kino teatro salė-je bus pristatoma iš Šakių krašto kilusių buvusių politi-nių kalinių ir tremtinių atsimini-mu knyga „Mus skaičiavo vagona“

2007 m. sausio 19 d.

Sausio 13-oji – viena iš svarbiausių naujausių amžiu Europos istorijos kovų

(atkelta iš 2 psl.)

Mes taip pat aktyviai rengėmės ir blogiausiam. Buvo planų, kad gal Stokholme ar kur kitur ims veikti teisėtai išrinkta jūsų šalių Vyriausybė. Laimė, niekada neprireikė šių planų vykdyti, – nuoširdžiai prisiminimais dalyosi Švedijos užsienio reikalų ministras.

Jis pareiškė esąs įsitikinęs, kad Sausio 13 d. kautynės bei aukos yra reikšmingos ne tik Lietuvai. „1991 metų sausio 13 dienos paryčiui vykės Televizijos bokšto ir Seimo pastato gynimas – vienos iš lemtingiausių naujuju laikų istorijos kautynių. Čia yra žmonių, kurie matė, kaip tą naktį žuvoti jems brangūs žmonės. Prisimindami ir pagerbdami juos turėtume prisiminti, kad jų auka yra labai svarbi ir daug didesnė, nei atrodo dabar. Jeigu tomis valandomis ir dienomis Vilniuje būtų nugalejusios sovietų pajėgos, po kelių dienų jos būtų nugalejusios ir Rygoje, ir Taline. Tada tikrai būtų anksčiau ir ryžtingiau sukrusta ir Maskvoje. Būtų parašyta visai kita mūsų bendra istorija“, – sakė C. Bildtas.

Iš Lietuvos Seimo tribūnos jis taip pat paragino nepalikti Rusijos be reikiamo dėmesio ir dalyvauti teigiamų pokyčių joje procesuose.

„Néra priežasties, dėl kurios turėtume tylėti, kai girdime, kaip grasingai kalbama su mažomis tautomis, kaip neseniai buvo pasielgta su Gruzija. Sioje byloje taip pat giname Europos vertybes. Šimtmečiais buvote Europos centre. Nematau, kodėl neturėtumė likti centre, o gal net gauti svarbesnę vietą“, – tvirtino C. Bildtas.

Deja, visos ugningsos Švedijos užsienio reikalų ministro kalbos Lietuvos piliečiai negalėjo išgirsti. Mat Lietuvos nacionalinė televizija iškilmingo Seimo posėdžio, skirto Sausio 13-ajai paminėti, netransliavo. Dėl to susirūpinimą išreiškė Lietuvos Sąjūdžio taryba laiške LRTV generaliniam direktoriui Kęstučiui Petrauskui.

„Lietuvos televizijos, kuri yra nacionalinė televizija, programų tinkelyje neatsirado vietas LR Seimo iškilmingo posėdžio transliacijai, juolab kad tuo metu buvo transliuojamos tokios laidos kaip „Gustavo enciklopedija“, „Vilniaus albumas“, „Vilniaus sąsiuvinis“ bei „Rusų gatvė“. Ar tai reiškia, jog šios laidos, kurios galėtų būti parodomos kitu metu, yra reikšmingesnės už Laisvės gynėjų pagerbių bei patriotinių nuostatų puoselėjimą?“ – retoriškai klausė Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirmininkas Rytas Kupčinskas.

Ingrida VĖGELEYTĖ

Jaunystė

Žmonės, artimai bendravę su poetu ir prozininku Vincu Korsaku (1928–2005), jį vadino kovotoju. Kūryba Vincą Korsaką lydėjo visą gyvenimą, o kova, kuria jis pasirinko, ikvėpė kurti ir ieškoti.

Vincas Korsakas gimė ir augo Dzūkijoje – Lazdijų aps. Kapčiamiesčio valsč. Navikų kaime. Korsakų šeimoje augo šeši vaikai, Vincas – jauniausias. Tada buvo tarsi nerašta taisyklė – jauniausią sūnų leisti į mokslius. Tokios nuostatos laikėsi ir Vincas tėvai.

Mokydamasis Veisiejuoje, Kapčiamiestyje jaunuolis anksti susipažino su pasipriešinimo okupantams kovos aspektais ir įsitraukė į ją. „Perskaitytos knygos žadino taurias mintis apie Tėvynę“, – rašė prisiminimuose Vincas Korsakas. Bendraamžių paragintas V. Korsakas tapo aktyviu pogrindinės veiklos dalyviu – platino atsišaukimus, palaike ryšius su Dainavos apyg. partizanais, ypač su Šarūno rinktinės nariais.

1945 m. vasarą V. Korsakas suimtas ir uždarytas Veisiejų, vėliau Lazdijų saugumo rūsiuose. Pirmasis saugumiečių „ispėjimas“ baigėsi be skaudžių pasekmų. Vincas dar suspėjo baigti dešimtą klasę, svajojo apie studijas, bet... Tarnyba sovietinėje armijoje pakeitė jo planus. Tarnavo Ukrainoje. Tuo metu buvo su-sektas DKA Šarūno rinktinės partizanų šstabas ir jam rasta V. Korsako antisovietinio turinio eilėraščių. Karinė kontržvalgyba V. Korsaką suėmė. Tribunolas jaunuolių nuteisė 25 metams. Galutinė stotis – Vorukotos griežtojo režimo lageris, sunkus fizinis darbas medienos apdirbimo sandeliuose, vėliau – statybose.

„Pačiomis sunkiausiomis sąlygomis sukūriau daug eilių“, – rašė V. Korsakas. Kiek atšilus politiniam klimatui V. Korsakui bausmė sumažino ir po kurio laiko jis grįžo į Lietuvą. Čia vėl éjo pramintais pasipriešinimo kovos takais. Kartu su bendražygiais sukonstravo pogrindinę radijo stotį ir „necenzuruotas“ žinias perduodavo Lietuvos klausytojams. Kai stotis buvo susekta, V. Korsaką suėmė. Teko penkerius metus kalėti Mordovijoje.

Grįžęs iš lagerio Lietuvoje sukurė šeimą, apsigyveno Lukšiuose (Šakių r.).

Kūryba

Vincą Korsaką visą gyvenimą lydėjo mūza. Mokyklos suole raše eilėraščius, pjeses, kurias statė į bendraamžių. Kūrė taraudamas armijoje, bū-

Likimai

Poezija neleido palūžti

mokyklos mokytojams bei moksleiviams.

Trijų dalių eilėraščių, poemų knygoje „Niekas neužmiršta“ aprašomi dvasiniai žmonių išgyvenimai, nusakomas aiškus kiekvieno doro piliečio tikslas – nepriklausomos Lietuvos siekis.

Apybraižos, atsiminimai, eilėraščiai – vertinėjaušias turtas, kurį sukaupė Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narys, buvęs politinis kalnys, taurios sielos žmogus Vincas Korsakas. „Tik poezija išvedė mane per visus okupacijos pragarus, neleisdama palūžti“, – rašė savo prisiminimuose Vincas Korsakas. Už aktyvią veiklą 1997 m. nominuotas metų literatu, po mirties jam suteiktas Lietuvos kaimo šviesuolio vardas.

Apsakymų ir apybraižų knyga „Keliai ir likimai“ įvairiai savo tematika: rašoma apie žmonių poelgius, tarpusavio bendravimą, idealus, garbę, pateikiama prisiminimai apie kovų draugus, partizanines kovas.

2005-ųjų pavasarį artimieji, draugai, bendražygiai, išlydėdami ji į Amžinybę, atsisveikino su Vincu Korsaku.

Tais pačiais metais skaitytojus pasiekė ir paskutinė poeto eilėraščių knyga „Būsime kartu“. Jos sudarytojas Vytautas Jonas Armonavičius surinko dar nespausdintus Vinco Korsako eilėraščius, sukurtus ir okupacijos, ir nepriklausomybės metais. Juose – parvergtos tėvynės vargai, laisvės džiaugsmas ir stiprus meilės artimui jausmas.

**Parengė
Aušra ŠUOPYTĖ
Nuotraukos
iš Vytauto Olšausko
asmeninio albumo**

Vincas KORSAKAS

BŪSIME KARTU

damas tremtyje. Nemažai Vinco eilėraščių dingo, juos teko slėpti, atiduoti saugoti draugams... Nepaisydamas jokių kliūčių Vincas nesiskyrė su baltru popieriaus lapu ir rašikliu. Jo novelių ir eilėraščių knyga „Likimai“ – apie šeimą, meilę, pirmųjų atkurtos nepriklausomybės metų įvykius. Apybraižoje „Dėl ko kovota ir žūta“ aprašomi rezistencijos kovų epizodai Kapčiamiestyje. Ji skirta šio miestelio

...Kokias eisi takais ar takeliais,
Visos kryptys visiems nužymėtos,
Negali pasirinkti sau kelio,
Nors gal kartais iš tikro norėtum.

Tie likimai be vardo, be kodo,
Paskirti tik pradėjus gyventi.
Mus pasiūnčia, net kryptį nurodo
Eiti tol, kol turėsi pasenti.

(Iš knygos „Būsime kartu“)

Likimai

Mūšio prie Labūnavos bokšto 60-mečiui atminti

Labūnavos žemė jau daugiau šimtmečių garsėja dramatiškais įvykiais, vertais rašytojų plunksnos. 1365 m., Didžiojo magistro Vinricho iš Kniprodės ir Kęstučio sūnaus Butauto žygio metu, čia gyvenę kunigaikštis Jonas, būdamas jau katalikas, taikingai atvėrė savo pilies vartus „tikėjimo broliams“. Tačiau atsakydami į tai kryževiai išžudė labūnoviečius, sudegino gyvenvietę, o opati didiką paėmė nelaisvėn.

Archyviniai šaltiniai byloja, kad labūnoviečiai dar ne kartą kovojo su plėškaujančiomis kryžiuočių ir kalavijuocių kariauomis. Labūnavą kirtusiu strateginiu Kauno-Rygos traktu per 17 a. tavaną ir 18 a. Šiaurės karą traukė švedų, rusų, kazokų, lenkų ir lietuvių armijos. 1812 m. Napoleono pulkai sudegino miestelio bažnyčią.

19 a. viduryje dvarininkai Zabiela Labūnavoje pasistatė dvaro rūmus, kuriuos projektavo garsus architektas K. Kozlovskis. Manoma, kad tuomet buvo pastatyti ir išpudingi bokštai, viename iš kurių ir įvyko šiose apylinkėse labiausiai nuskambėjęs jau naujausių laikų įvykis.

1946 m. jungtinės Kęstučio apygardos P. Deksnio rinktinės J. Žilinsko-Tėvo vadovaujamas būrys kontroliavo abipus Nevezį, tarp Babtų, Cinkiškio, Labūnavos, Josvainių miestelių esančias vietoves. Po įvykdytų operacijų arba siaučiant prieš kariuomenei ties Labūnava, kovotojai ryšininko Juozo Zalecko valtimi būdavo perkeliama per Nevezį. Kairiajame upės krante buvo įrengtas atsarginis bunkeris, skirtas išlaukti sovietinių pajėgų siautėjimo laikotarpi.

1946 m. gruodžio 24-osios vakarą iš J. Zalecko sodybos partizanai patraukė dvaro bokšto link pas ten gyvenančių ryšininkų Šimkūnų ir Derbutų šeimas šventi Kūcių. Prie Kūcių stalo susėdo LKA Powilo Lukšio rinktinės 4-ojo rajono vadas A. Dalbokas-Imperatorius, partizanai iš kitų būrių: V. Žandaras, J. Gulbinas, V. Juškevičius, Z. Alaburda su savo trimis seserimis ryšininkėmis Onute, Elyte ir Matyte (su draugu Kaziu iš Panėvėžiuko) bei O. Kasperavičiūtė. Ryšininkė Genė Dockaitė atvedė apygardą ryšininką A. Muralį-Vingį, tačiau pati su užduotimi išėjo Kunionės miestelio link. Ji nežinojo, kad atvedė išdaviką.

Auštant, kai Labūnavos bažnyčioje jau prasidejo šv. Kalėdų Mišios, čia susirinkę

parapijiečiai išgirdo kulkosvaidžių tratėjimą.

Bandydamas prasiveržti iš apsuptyes pirmasis prie durų krito J. Žilinskas-Tėvas. Mūšis truko iki vakaro, kol kovojojams baigėsi šoviniai. „Šoviniai baigėsi. Pasilikome tik po vieną sau...“ – viena iš seserų

Dalbokas 1946 m. gruodžio 25 d. Labūnavoje pasidavė priešui gyvi ir išdavinėja“.

Po 60 metų, antrają Kalėdų dieną, nedidelė Labūnavos bažnytėlė buvo pilnutėlė. Iš įvairių šalies vietovių suvažiavusiuems tragiškai Lietuvos praeiciai neabejingiemis žmo-

Labūnavos mūšio minėjimas prie bokšto

Atminimo lenta bokšte su iškalto mis žuvusiu kovotojų pavardėmis

Alaburdaicių pasakė trečiaime bokšto aukštė nuo kryžminės ugnies besislapstantiems šeimininkams su vaikais. Matytė ir Elytė Alaburdaitei nuspindė gyvos nepasiduoti. Netrukus seserų pavyzdžiu pasekė ir atkakliai gynės Zemonas. Pagal likusios gyvos O. Kasperavičiūtės pasakoja, likę gyvi ir išėjė iš bokšto enkavedistų buvo suguldyti ir sušaudyti. Pavysko išgyventi tik šeimininkėms O. Derbutienei ir Šimkūnienei su vakaais ir sužeistai O. Kasperavičiūtei. A. Moralis bei A. Dalbokas taip pat liko gyvi, bet, kaip paaiškėjo vėliau, jie buvo išdavikai.

Atsiminimuose „Partizanų kelias“ J. Paliūnas-Rytas rašo: „Sužinojau, kad Muralis-Vingis ir Imperatorius

nėms šv. Mišias laikė monsinjoras A. Svarinskas. Išpudingas trijų aukštų raudonas bokštas susirinkusiosius pasitiko kulkų išvarpytomis sienomis ir ažuolinii kryžiumi. Kur prieš 60 metų gulėjo didvyriškai žuvusios, nesulaukios nei dvidešimties merginos, dabar blaškomos žvarbaus vėjo ošiai jų atminimui pasodintos trys liepaitės ir ažuoliukas – kritusiems vyrams. Liudna rymojo prie degančių žvakų stebuklinė išlikusi gyva bebaimė ryšininkė Genutė Dockaitė-Gudžiūnienė. Jai anuomet buvo tik aštuoniolika.

Šios ryšininkės bei D. Kvedaro prisiminimų Labūnavos moksleivai miestelio kultūros namuose klausėsi sulaikę kvapą. Už rašinėlius apie kovas už laisvę Tėvynės sąjungos skyriaus ir LPKTS Kėdainių filialo vadovų R. Rimošaičio ir J. Šleževičiaus jie buvo pradžiuginti dovanėlėmis. Dar ilgai salėje vakarojo ir klausėsi Labūnavos moksleivių skaitomų rašinelių ir Vilniaus choro „Skliautas“ atliekamų dainų buvę partizanai, ryšininkai, politiniai kaliniai, tremtiniai, Tėvynės sąjungos nariai ir labūnoviečiai. Vakaro tamsoje prie bokšto, po atminimo lentos, ilgai degė žvakės – amžinas atminimas kritusiesiems už laisvę.

Juozas BANYS

ILSEKITĖS RAMYBĖJE

Stasys Katalynas 1929–2006

Gimė Balbieriškio sen. Novosiolkos k. ūkininkų šeimoje. 1948 m. šeimą ištremė į Irkutsko sr. Usolės r. Trémimo metu Stasiui pavyko paspruktis. Teko slapstytis. 1954 m. savo noru nuvyko pas ištremtą šeimą. Sibire vedė lietuvaitę Janiną. I tėvynę grįžo 1958 m. Užaugino dvi dukteris. Buvo aktyvus LPKTS Prienų sk. narys.

Palaidotas Balbieriškio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir dukteris su šeimomis.
LPKTS Prienų filialas

Petras Anužis 1933–2006

Gimė Skuodo r. Geldėnų k. ūkininkų šeimoje. Be jo šeimoje dar augo brolis ir sesuo. Petro tévas buvo areštuotas ir kalėjė Kemerovo lageryje. Slapta grįžo ir 1946 m. pavasarį prisijungė prie Žemaičių apyg. Alkos partizanų būrio. MGB operacijos metu žuvo. 1948 m. Petras kartu su motina, broliu ir seserimi buvo ištremti į Irkutsko sr. Taišeto r., Suetichą. Ten dirbo medžio apdirbimo fabrike. Vedė tremtinę Julę Aldoną. 1966 m. grįžė į Lietuvą apsigyveno Klaipėdoje, dirbo autoremonto įmonėje. Užaugino dukterį.

Palaidotas Klaipėdos Lébartų kapinėse.

Užjaučiame žmoną ir dukterį.

Buvę Suetichos tremtiniai

Vaclovas Budėnas 1926–2006

Gimė Barčių k., Varėnos r. Po antros sovietų okupacijos aktyviai išitraukė į antisovietinę veiklą. 1945 m. tapo Dainavos apyg. Merkio rinkt. ir būrio partizanų ryšininku. 1958 m. vedė iš Sibiro tremties grįžusią Onutę. Išaugino du sūnus. Buvo aktyvus LPKTS Varėnos filialo narys. Jam suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas.

Palaidotas Marcinkonių k. kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnus su šeimomis, giminės bei artimuosius.

LPKTS Varėnos filialas

Ona Narkevičiūtė-Stankevičienė 1941–2006

Gimė Lazdijų r. Rudaminos valsč. Vingrėnų k. ūkininkų šeimoje. 1948 m. šeima buvo ištremta į Krasnojarsko kr. Taštipo r. Griaznajos gyv. Onutė mokėsi vidurinėje mokykloje. 1955 m. žuvus tėvui, šeima neteko maitintojo. 1956 m. abi su mama paleistos iš tremties. Grįžusios į Lietuvą glaudėsi pas gimines. Ona gavo darbo, buvo leista apsigyventi viename savo buvusių namų kambaryje. Lietuvėje baigė vidurinę mokyklą, technikumė igijo buhalterės specialybę. Tarybiname ūkyje dirbdama buhaltere, neakivaizdiniu būdu baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją.

Užjaučiame vyra, sūnų ir dukterį.

LPKTS Alytaus filialas

Jonas Juodis-Černiauskas 1919–2006

1939 m. dvidešimtmetis J. Černiauskas buvo Lietuvos kariuomenės 2 inžinerijos bataliono mokomosios kuopos geležinkelio būrio kursantas. 1940 m., kai Lietuvos kariuomenė buvo likviduota ir kraštą okupavo sovietai, Jonas išejo į atsargą. Prasidėjus tremtiniams slapsėtis. 1941 m. dalyvavo sukiliame. 1944 m. slėpėsi paties išskastame bunkeryje, vėliau legalizavosi. Buvo suimtas, nuteistas 25 m. kalėti ir 5 m. tremties. 1955 m. reabilituotas. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Prasidėjus Atgimimui aktyviai išitraukė į Sajūdžio veiklą. Nuo 1991 m. atnaujino narystę SKAT pajėgose. Už ginkluotą pasipriešinimą LR Prezidento dekreto apdovanotas medaliu už nuopelnus kuriant ir stiprinant Lietuvos karo apsaugos kariuomenę.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukterį ir sūnų, artimuosius.
LPKTS Švenčionių filialas

2007 m. sausio 19 d.

Tremtinys

Nr. 3 (737)

7

Prisiminkime Stasi Žuką

Aktyviam LPKTS nariui, inžinieriu Stasiui Žukui praėjusių metų gruodžio 27 d. būtų sukakę 90 metų. Šio garbingo jubiliejaus jis nesulaukė – jau septyneri metai kaip jo nebéra tarp gyvujų.

Stasys Žukas gimė 1916 m. Prienų r., Balbieriškyje, vargingoje darbininkų šeimoje. Jis augo kartu su Lietuvos nepriklausomybe, kuri Jame ugdė tvirtus patriotiškumo daigus.

Vaikystėje ganė Balbieriškio klebonijos karves, rytais patarnaudavo šv. Mišioms. Klebono Rudaičio padedamas įstojo į Marijampolės marijonų amatų mokyklą. Po metų pradėjo mokytis Kauno dailiųjų amatų mokykloje, igijo frezuotojo specialybė. Baigęs Kauno aukštėsniąją technikos mokyklą gavo pramonės inžinieriaus diplomą. Dirbo Kauno malūnų teste.

Buvo aktyvus visuomenininkas. Balbieriškyje klarinetu grojo vietas orkestre. Nuo 1938 m. buvo Šaulių sąjungos narys. Vokiečių okupacijos metais įsitraukė į antinacinę veiklą – dalyvavo patriotinės pogrindinės organizacijos „Lietuvių frontas“ veikloje, leido ir platino pogrindinę spaudą: „Apžvalga“, „Prosvaistė“, „Lietuvių frontas“ ir kt.

Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai, pogrindinės veiklos nenutraukė, platinė antisovietinę literatūrą, padėjo jauniems vyrams išvengti karo tarnybos, aprū-

pindamas besislapstančiuosis nelegaliai dokumentais. Tačiau organizacija buvo išaiškinta ir S. Žukas kartu su kitais pogrindinės grupės nariais 1945 m. sausio 24 d. buvo suimtas. 1945 m. gegužės 7 d. buvo nuteistas 10 m. lagerio ir 5 m. tremties. Bausmė atliko Vorkutoje – šachtą Nr. 12, 14, 16 lageriuose. Dalyvavo 1953 m. lagerio sukilime.

1954 m. buvo išleistas į laisvę. Grįžęs į Lietuvą pamatė, kad čia įsidarbinti ir gyventi negalės, todėl sugrįžo į Vorkutą.

1968 m. antrąkart sugrįžęs į Lietuvą įsidarbiavo Kompleksinės geologinės ekspedicijos mechaninių dirbtuvių Vilniuje vedėju. Tačiau prisiregistravo Vilniuje pavyko tik po dešimties metų. 19 metų buvo šios organizacijos Mokslišnės techninės draugijos pirminknu.

Nuo 1988 m. – LPKTS Vilniaus sk. narys, Revizijos komisijos pirmininkas, Sąjūdžio Vilniaus tarybos narys. 1990 m. parengė paminklo projektą 28 žuvusiems Balbieriškio partizanams ir kartu su buvusiu partizanu J. Petraška organizavo šio paminklo gamybą ir pastatyti. Sąjūdžio Vilniaus sk. pirmininkas L. Kerosierius.

1992–1994 m. tapo LPKTS Vilniaus sk. pirmininku, LPKTS tarybos nariu. Kaip LPKTS atstovas dalyvavo Tuskulėnų parke atkasant susėdytų KGB rūmuose Lietuvos patriotų palaikus. 1993 m. kovo 8 d. organizavo pusant-

Pro memoria

ro mėnesio trukusį piketą ir du mitingus prie KGB rūmų buvusių politinių kalinių ir tremtinių reikalavimams parviesinti. Vadovavo buvusių politinių kalinių ir tremtinių nepaklusnumo akcijai „KGB rūmai – į švarias rankas“, kuri truko rekordinį laiką – tris su puse metų. Akcijos metu KGB rūmuose įrengė Genocido aukų koplyčią, kurioje buvo aukojamos šv. Mišios už rūmuose nukankintus Lietuvos žmones.

S. Žukas iki pat mirties kovojo, kad būtų tinkamai įamžinta Tuskulėnuose atrasta KGB rūmuose nukankintų Lietuvos žmonių kapavietė. Parengė kryžiaus projektą, susitarė dėl jo statybos. Sąjūdžio Vilniaus sk. pirmininkas L. Kerosierius.

1998 m. buvo apdovanotas LPKTS 1-ojo laipsnio žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“.

Stasys Žukas staiga mirė 1999 m. gruodžio 6 d. Palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

Dr. Regina ŽUKIENĖ

Skelbimai

Atsiliepkite!

Ieškau Algį MAŽEIKOS, kuris 1958 m. mokėsi Tomsko politechnikos instituto Elektrotehnikos fakultete. Ką nors žinančiuosius prašau rašyti Teresei Šimanauskienėi adresu: Varnių g. 47-1, Kaunas, arba skambinti tel. (8 37) 266 364, 8 652 53 169.

Informuojame

Knygų tremties ir rezistenčios tematika galite įsigyti LPKTS būstinės knygynėlyje, Kaune, Laisvės al. 39.

Sausio 20 d. (šeštadienį) 12 val. LPKTS būstinėje, Laisvės al 39, Kaune, LR Seimo narė, Seimo sveikatos reikalų komiteto narė, prof. Vida Marija Čigrievienė kviečia į susitikimą buvusių tremtinius, politinius kalinius, jų šeimų narius, gyvenančius Kauno Panemunės, Petrašiūnų, Vaišvydavos, Rokų, Aukštųjų ir Žemųjų Šančių mikrorajonuose. Seimo narė atsakys į mums rūpimus klausimus.

Sausio 20 d. (šeštadienį) 11 val. Tauragės apskrities salėje (Vasario 16-osios g. 6) įvyks LPKTS Tauragės skyriaus narių susirinkimas, naujos tarybos rinkimai ir ataskaita už praėjusį laikotarpį. Kviečiame dalyvauti visus LPKTS Tauragės sk. narius su šeimomis. Turėkite pažymėjimą. Galėsite sumokėti nario mokesčių. Koncertuos choras „Tremtinys“.

SL289

Redaktorė:
Redakcija:

Jolita Navickienė
Aušra Šuopytė,
Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214
El. paštas: tremtinys@erdves.lt , LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>
Imonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr.LT18 70440600 0425 8365.
Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai
Offsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3740. Užs. Nr.

ILSEKITES RAMYBEJE

Justinas Gvalda 1940–2006

Gimė Vaidulonių k., Šeduvo valsč., Panevėžio aps., ūkininkų šeimoje. 1948 m. su šeima ištremtas į Krasnojarsko kr. Partizansko r. Tremtyje lankė mokyklą, įgijo mechanizatorius specialybę. Į Lietuvą grįžo 1959 m. Dirbo Radviliškio r. Pociūnelių kolūkyje traktorių mechanizatoriumi. Sukūrė šeimą, užaugino dvi dukteris ir sūnų, sulaukė vaikaičių. Nuo 1990 m. buvo aktyvus LPKTS narys.

Palaidotas Pociūnelių kapinėse.

Užjaučiame žmoną, dukteris ir sūnų su šeimomis, gimines ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

Aloyzas Snitkus 1934–2006

Gimė ir augo Šedbarų k., Tytuvėnų valsč., ūkininkų šeimoje. 1951 m. su mama ir broliu buvo ištremtas į Krasnojarsko kr. Užūro r. Tėvo su dukterimis tuo metu nebuvo namuose, juos ištremė 1952 m. Tik po dvejų metų šeimai leido gyventi kartu. Tremtyje Aloyzas dirbo statybininku. Į Lietuvą grįžo 1958 m., apsigyveno Radviliškyje. Dirbo statybininku Statybos ir remonto valdyboje. Sukūrė šeimą. Užaugino dvi dukteris, sulaukė vaikaičių.

Palaidotas Radviliškio kapinėse.

Užjaučiame žmoną, dukteris su šeimomis, seseris, gimines ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

Emilia Jucikaitė-Raštikienė 1937–2006

Gimė Ringinių k., Žygaičių valsč., Tauragės aps. 1949 m. kartu su mama ir seserimi ištremta į Irkutsko sr. Bodabinsko r. Siniūgos miško kirtimo aikštelyje. Po dvejų metų buvo perkeltos į to paties rajono Kalabovščinos tarybinį ūki. Tėvas jau kalėjo Taišeto lageriuose, ten ir žuvo. 1955 m. grįžo į gimtinę, pradėjo dirbti Žygaičių kolūkyje. Mokoosi ir iki 1992 m. dirbo kinomechanike. Su vyrų užaugino du sūnus.

Palaidota Tauragės r. Žygaičių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Tauragės filialas

Izabelė Balčiūtė-Kiudienė 1930–2006

Gimė Tauragės r. Aliojoškių k. valsčiečių šeimoje. 1948 m. su šeima buvo ištremta į Irkutsko sr. Zimos r. Centralnyj Chazaną. Dirbo lentpjūvėje. 1955 m. su lietuviu temtiniu sukūrė šeimą. 1959 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Šilalėje. Ilgus metus dirbo visuomeninio maitinimo konditerijos ceche. Užaugino du sūnus ir dukterių. Aktyviai dalyvavo LPKTS Šilalės sk. veikloje.

Palaidota Šilalės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyrą, dukterį, sūnus su šeimomis, artimuosius.

LPKTS Šilalės filialas

Dėmesio!

Redakcija pasilieka teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negrąžinami. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autoriaus nuomone.